

ΕΠΙ ΤΟΙΣ ΣΕΠΤΟΙΣ
ΟΝΟΜΑΣΤΗΡΙΟΙΣ ΤΟΥ « ΠΡΩΤΟΥ » ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ
ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΥ ΤΟΥ ΙΜΒΡΙΟΥ

Ο αοίδιμος και μακαριστός Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνας Μελίτων (1913-1989), ο και πνευματικός Γέροντας του νυν Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου Α΄, για τα ονομαστήρια των Πατριαρχών, όπως και για κάθε άλλο επετειακό εκκλησιαστικό γεγονός όπως είναι και τα Πατριαρχικά Ιωβηλαία, συνήθιζε να λέγει και να γράφει ότι: «η εορτή αυτή, καίτοι κατ' αρχήν προσωπική της Σεπτής Κορυφής, αποβαίνει εορτή πάγκοινος εν τη Εκκλησία, διότι ο Πατριάρχης είναι ο Αρχηγός όλων, ανήκει σε όλους, και όλοι ανήκουμε στον Πατριάρχη. Σε μια τέτοια αντίδοση αφοσίωσης και τόσο στενού πνευματικού δεσμού ευνοήθηκε ανέκαθεν στην Μεγάλη Εκκλησία η σχέση Πατριάρχου αφενός και Ιεραρχίας και κλήρου και λαού αφετέρου, και με την βαθεία συναίσθηση του χρέους και της συναντιλήψεως κατά την άρση του Σταυρού του Κυρίου που ο Πατριάρχης ως άλλος Κυρηναίος φέρει, αλλά και ως ανταπόδοση για όσα ανταποδίδει στην Εκκλησία και σ' όλους ως τιμία διακονία και αγάπη, με αφελότητα καρδιάς «κλων τον άρτον, νίπτων τους πόδας και αγρύπνως και σταθερώς ιστάμενος επί το ιερόν πηδάλιον» επ' αγαθώ του Αγιωτάτου Οικουμενικού Θρόνου και της καθόλου Ορθοδοξίας, της οποίας Ηγούμενος υπάρχει εις δόξαν του εν Τριάδι Θεού».

Παρήλθαν ήδη εικοσι και εννέα έτη ευκλεούς και τετιμημένης Πατριαρχείας (1991-2020) του Παναγιωτάτου Οικουμενικού Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου Α΄ και όταν ο αοίδιμος Μητροπολίτης Γέρων Χαλκηδόνας Μελίτων κατά το έτος 1969 χειροτονούσε τον τότε διάκονο Βαρθολομαίο σε Πρεσβύτερο της Μητρός Αγίας Μεγάλης του Χριστου Εκκλησίας έλεγε χαρακτηριστικά: *«Ιερολογιώτατε και αγαπητέ Διάκονε και Υιέ κατά Πνεύμα κ.Βαρθολομαίε, πιστώσ μέχρι της σήμερον διακονήσας τω Κυρίω και τω αχράντω Σώματι Αυτού, τη Αγία Εκκλησία, εν τη διακονία της Τραπέζης της Αγίας και των Τραπεζών, ήτοι του συνόλου Θεανδρικού μυστηρίου της δημιουργικής, της σωστικής και της εσχατολογικής Οικονομίας του Θεού, κρίσει και ευλογία του Καθηγουμένου της Εκκλησίας και της περι Αυτόν Αγίας και Ιεράς Συνόδου, αξίως ανάγεσαι σήμερον εις τον δεύτερον βαθμόν της Ιερωσύνης, λαμβάνων θέσιν εν τω Πρεσβυτερίω της Μεγάλης Εκκλησίας και καθιστάμενος Οικονόμος της Θείας Ευχαριστίας και των*

άλλων μυστηρίων του Θεού. Και είναι εύκαιρον τούτο. Είναι δε εύκαιρον διότι πορεύεσαι προς διδασκαλίαν, την διδασκαλίαν του λόγου του Θεού...

Η στιγμή αυτή είναι στιγμή βαθείας περισυλλογής και περισσότερον σιωπής και όχι των λόγων. Δια τούτο θα σοι είπω μόνον λόγον ένα: Έρχεσαι ίνα λάβης την χάριν. Αυτή είναι του Κυρίου. Αυτή είναι η αποφασίζουσα εις το τέλος. Αλλά δια να γίνη αυτό πρέπει να κενωθής δια να δοθή τόπος εις την χάριν.

Η αμαρτία και η κακία είναι πολύμορφος, αλλά η ρίζα της αμαρτίας και της κακίας είναι το «εγώ» ημών, η φιλαυτία, η ιδιοτέλεια, η υπερηφάνια και δη η πνευματική υπερηφάνια. Φυλάξου από τούτων. Κενώθητι. Ταπεινώθητι. Και κυρίως δος θέσιν τη θεία χάριτι. Και μείνον δια βίου, μέχρι τέλους, μέχρι της αποδόσεως λόγου τω Κυρίω, κεχαριτωμένος παρά Θεού, κεχαριτωμένος παρά ανθρώποις. Αμήν». Και όντως ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος καθόλη την διάρκεια της ζωής και πορείας του μέχρι σήμερα έκαμε βίωμα και πράξη τους παραπάνω λόγους του χειροτονήσαντος αυτόν πνευματικού Γέροντός του.

Τα έτη ως ρύαξ παρήλθαν και ο Παναγιώτατος εξελέγη Μητροπολίτης Φιλαδελφείας (1973) και έπειτα Γέρων Χαλκηδόνας (1990), και όταν εκοιμήθη ο αοίδιμος Οικουμενικός Πατριάρχης Δημήτριος ο Α΄(1972-1991), η Αγία και Ιερά Ενδημούσα Σύνοδος, «θεοκινήτοις και θεοπνεύστοις κανονικαίς ψήφοις» εξέλεξε στις 22 Οκτωβρίου 1991, τον από Χαλκηδόνας Βρθολομαίο στον «Πρώτο» Αποστολικό, Πατριαρχικό και Οικουμενικό Θρόνο της κατ' Ανατολάς Εκκλησίας του Χριστού.

Κατά την συνεδρία της Αγίας και Ιεράς Ενδημούσας Συνόδου της 24ης Οκτωβρίου 1991 ο Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης προέβη στις προγραμματικές του δηλώσεις αναφέροντας με έμφαση τα εξής: «...υποσχόμεθα και διαβεβαιούμεθα, Εσάς, Άγιοι Άδελφοί, ότι δεν θα φεισθούμε κόπων και θυσιών και αγρυπνιών προκειμένου να τιμήσουμε την ψήφο Σας και να δοξάσουμε από κοινού μαζί Σας, τον Πάνσεπτο Οικουμενικό Θρόνο...

Με στοργή και ειλικρινές ενδιαφέρον θα ενισχύσουμε την παρουσία του αμέσου ποιμνίου μας στην ενταύθα προγονική εστία του... και δια της επιδιώξεως επιλύσεως των προβλημάτων του δι' απευθείας διαλόγου μετά των αρμοδίων κυβερνητικών αρχών. Ευρύτερον, η προαγωγή των σχέσεων μετά της πολιτείας επ' αγαθώ του Ιερού Κέντρου μας και της περί αυτό Ομογένειας θα αποτελέσει ένα από τα μελήματα μας...»

Ο Πατριάρχης κατά τον «ενθρονιστήριο» λόγον του διεκήρυττε: «...παραλαμβάνουμε... τον Σταυρό Ανδρέου του Πρωτοκλήτου προς συ-

νέχιση της ανόδου στον Κρανίου τόπο, σε συσταύρωσή μας με τον Κύριο και την συσταυρωμένη με Αυτόν Εκκλησία σε συντήρηση του φωτός της Αναστάσεως...

...και ήδη απευθυνόμεθα μετά πάσης αγάπης και στοργής προς το ενταύθα ποιμνίό μας με το οποίο την στιγμή αυτή συνάπτουμε διαθήκη εν Κυρίω. Αδιστάκτως δηλούμε ότι θα είμεθα ποιμήν έτοιμος να θυσιάσει την ψυχή του υπέρ των προβάτων... Θα δώσουμε την μαρτυρία μας εν μέσω ενός κόσμου διαιρεμένου αλλά και επιθυμούντος την ενότητα και την καταλλαγή όσον ίσως ουδέποτε άλλοτε στην ιστορία του. Είναι δε η μαρτυρία αυτή της Ορθοδοξίας κατά τόσο περισσότερο αναγκαία και επιτακτική σήμερα, καθ' όσον η Θεία Πρόνοια επεφύλαξε σ' Εμάς να δούμε ραγδαίες και κοσμογονικές εξελίξεις και μεταβολές στην ζωή των λαών του κόσμου... Είναι, ως εκ τούτου, φυσικό να καλούνται σήμερα όλως ιδιαιτέρως οι Ορθόδοξες Εκκλησίες σε εγρήγορση, συνεργασία και προσφορά, ώστε οι εξελίξεις αυτές να αποβούν όντως επ' αγαθό του ανθρώπου, ο οποίος μεγάλως εταλαιπωρήθη στον αιώνα μας. Έχει δε πολλά, πλείστα όσα, να προσφέρει η Ορθοδοξία στον κόσμο των ημερών μας. Στην Ορθοδοξία δεν ευρίσκεται μόνον η ορθή πίστη στον αληθινό Θεό, αλλά και η ορθή αντίληψη περί του ανθρώπου ως εικόνας του Θεού ως και περί κόσμου και δημιουργίας...

Ιδιαίτερο πατρικό χαιρετισμό και την εγκάρδια Πατριαρχική ευλογία μας απευθύνουμε προς την νεολαία, η οποία αποτελεί όχι μόνον το μέλλον, αλλά και το δυναμικό παρόν μας, εφ' όσον δεν υπάρχει μέλλον άνευ παρόντος. Από της Μητρός Εκκλησίας απέραντη και ειλικρινή εκφράζουμε την συμπάθεια Αυτής και την δική μας προσωπικώς προς τα προβλήματα της απανταχού συγχρόνου νεότητας και καθιστούμε αυτά ως δικά μας προβλήματα... Θα επιδιώξουμε την απόκτηση της αδείας των κρατικών αρχών προς επαναλειτουργία της περιπύστου τροφού κατά Χάλκη Ιεράς Θεολογικής Σχολής, της αναγκασθείσης να αναστείλει την λειτουργία αυτής...

Ιδού διατί παρακαλούμε και δεόμεθα και ικετεύουμε για τις προσευχές όλων, όσοι προφρόνως συνήλθατε στην χαρά αυτή «προς ικάνωσιν από Θεού ημών του ελαχίστου, καθώς εισερχόμεθα από της στιγμής ταύτης εις τα άγια των αγίων και καθοσιούμεθα ολοτελείς τω Κυρίω, τω θυσιαστηρίω Αυτού, τη διακονία Αυτού και του ανθρώπου, τω Σταυρώ και τη Εκκλησία....».

Στις 13 Μαρτίου του 1992, πέντε μόλις μήνες από της αναρρήσεως του Παναγιωτάτου στον μαρτυρικό θρόνο της Κωνσταντινουπολίτιδος Εκκλησίας, συνεκλήθη υπ' αυτού η πρώτη ιστορική Σύναξη των Ορθόδοξων Προκαθημένων στο Φανάρι όπου επί τη ενάρξει των εργασιών της συσκέψεως

αυτών εξεφώνησε μια, άνευ υπερβολής, «προφητική ομιλία» για το ιερό καθήκον και το ύψιστο χρέος της Ορθοδόξου Εκκλησίας προς τον άνθρωπο και τον σύγχρονο κόσμο. Εμφατικώς μεταξύ άλλων ανέφερε: «...ότι κάτι το έκτακτο συμβαίνει σήμερα στον κόσμο και την Εκκλησία μας, η οποία ζει και κινείται μέσα στον κόσμο χωρίς να είναι εκ του κόσμου τούτου. Κάτι το έκτακτο και ασύνηθες, το οποίο επαυξάνει την ευθύνη μας ως ποιμένων του λαού του Θεού και ως «ελέω Θεού Πρώτων» στις τοπικές Εκκλησίες μας και επιβάλλει όσο ποτέ άλλοτε μείζονα εγρήγορση και δράση και συντονισμό των δυνάμεών μας και εκδήλωση, πάση θυσία, ενότητας και ομοψυχίας και ομοφωνίας μας προς τα έξω, κατά την παρούσα κρίσιμη ιστορική στιγμή, παρά τις τυχόν εσωτερικές μας διαφορές απόψεων... διότι την στιγμή αυτή ο κόσμος αναμένει τον σωτήριο λόγο της Ορθοδοξίας. «Η ώρα της Ορθοδοξίας, του χρέους και των δυνατοτήτων της, έχει σημαίνει στον σύγχρονο κόσμο»...

Τώρα, μετά την παρέλευση των νεφών και των καταιγίδων, καλούμεθα ως Προκαθήμενοι και ως Ορθόδοξες Εκκλησίες να δώσουμε ειρηνική την μαρτυρία μας στους εγγύς και στους μακράν. Και πάλι η μαρτυρία μας αυτή δεν θα είναι ευχερής, διότι σήμερα πολλές δυνάμεις ευρίσκονται επί το έργον δια να αρνηθούν την πραγματικότητα του Θεού και να μειώσουν την αξιοπρέπεια του ανθρωπίνου προσώπου... Σε πολλά μέρη του κόσμου συντελούνται την στιγμή αυτή μεγάλες κοινωνικές και πολιτικές αλλαγές. Και γνωρίζουμε την βαθεία νοσταλγία που υπάρχει στις καρδιές πολλών για τον Χριστό και την Εκκλησία του... Οι καιροί μας απαιτούν Προφητεία...»

Στην έναρξη των εργασιών του Α' Οικολογικού Συνεδρίου στην Ιερά Θεολογική Σχολή της Χάλκης (1 Ιουνίου 1992), ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος εξαίεσα «θεολογούσε οικολογικώς» αναφέροντας τα εξής: «... Η Ορθόδοξη Εκκλησία έχει πολλούς λόγους να θεωρεί το ζήτημα της προστασίας του φυσικού περιβάλλοντος ως εξαιρετικώς σοβαρό και επείγον. Ήδη ο αείμνηστος προκάτοχός μας Πατριάρχης Δημήτριος είχε επισημάνει στο από 1ης Σεπτεμβρίου 1989 μήνυμα αυτού την κρισιμότητα του όλου θέματος, ενώ οι αδελφοί Προκαθήμενοι των αγίων Ορθόδοξων Εκκλησιών κατά την πρόσφατη αυτών εν Φαναρίω Σύναξη εξέφρασαν κατά τρόπο επίσημο την πλήρη συμφωνία τους προς την θέση αυτή του Οικουμενικού Πατριαρχείου, διακηρύξαντες προς πάντας ότι η Ορθοδοξία υιοθετεί την πρωτοβουλία του Οικουμενικού Πατριαρχείου προς καθιέρωση της 1ης Σεπτεμβρίου εκάστου έτους ως ημέρας προσευχών για την προστασία της δημιουργίας του Θεού... Και πρώτον μεν ως προς τους θεολογικούς λόγους τυγχάνει γνωστό ότι οι Πατέρες της Εκκλησίας αντελήφθησαν πάντοτε την εν Χριστώ σωτηρία ως αναφερόμενη όχι μόνο στον άνθρωπο, αλλά δια του ανθρώπου σε όλη την κτίση... Οι Ορθόδοξοι

Χριστιανοί πιστεύουμε ακραδάντως ότι ο υλικός κόσμος όχι μόνον εδημιουργήθη υπό του Θεού, αλλ' έχει ως προορισμό την συμμετοχή του στη δόξα και την αιώνια ζωή εν Χριστώ δια του ανθρώπου. Σκοπός τελικός της δημιουργίας δεν είναι, συνεπώς, η χρήση και εκμετάλλευσή της για την ευδαιμονία του ανθρώπου αλλά κάτι πολύ υψηλότερο και ιερώτερο... Για εμάς κάθε καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος υπό του ανθρώπου αποτελεί προσβολή κατά του Δημιουργού και προξενεί θλίψη... επιβάλλει σε όλους μας μετάνοια... Για τον λόγο αυτό κάθε ενέργεια του ανθρώπου που συντελεί στην καταστροφή του φυσικού περιβάλλοντος δέον να θεωρείται ως σοβαρότατη αμαρτία. Πρόκειται περί μιάς νέας ηθικής, η οποία πρέπει να διδαχθεί στους πιστούς μας. Οι πιστοί πρέπει να ευαισθητοποιηθούν στην σοβαρότητα της αμαρτίας αυτής και να ενστερνιστούν το ανάλογο ήθος. Να παύσουν να θεωρούν εαυτούς ως ιδιοκτήτες της φύσεως και να αντιλαμβάνονται την αποστολή τους ως ιερέων της δημιουργίας, οι οποίοι έχουν ως καθήκον τους να αναφέρουν την υλική κτίση στον Δημιουργό. Στο ήθος αυτό μπορεί να υποβοηθήσει τους πιστούς της Εκκλησίας μας τόσο η λειτουργική όσο και η ασκητική παράδοση της Εκκλησίας...».

Ήταν Ιούνιος του 1992 όταν για πρώτη φορά ως Οικουμενικός Πατριάρχης ο γόνος της μαρτυρικής Ύμβρου Βαρθολομαίος (ο Αρχοντώνης) επισκέφθηκε την γενέτειρά του, το λατρεμένο και μαρτυρικό νησάκι του, την Ύμβρο και τους Ιμβρίους συμπατριώτες του, στους οποίους με έκδηλη συγκίνηση απηύθυνε λόγο καρδιάς: *«Αγαπητοί Συmpατριώται, Αυτή την ώρα του ηλιοβασιλέματος λέγει ο ποιητής ότι οι ψυχές διψούν και πάνε στις λησμονιάς την κρουσταλένια βρύση. Όμως εγώ ήλθα κοντά σας όχι για να λησμονήσω, αλλά για να θυμηθώ, να θυμηθώ τα παιδικά και τα νεανικά μου χρόνια, να θυμηθώ αυτά που έζησα, να θυμηθώ αυτούς που έφυγαν, να θυμηθώ τα παλιά. Διότι τα παλιά ήσαν πιο όμορφα από τα σημερινά και το νησί μας ήταν τέτοια εποχή γεμάτο όχι από χορταριασμένους περιβόλους αλλά από τριαντάφυλλα, λευκά και κόκκινα αιδήμονα τριαντάφυλλα, που «σκύβουν με τα ανοικτά πέταλά τους και αποθέτουν στην καρδιά τις παλαιές αναμνήσεις», όπως θα έλεγε ο Νίκος Μέρτζος. Τώρα τα πράγματα εδώ είναι διαφορετικά και η Ύμβρος «ένα κουβάρι θλίψη», όπως έγραφε ένας Τούρκος δημοσιογράφος που την επισκέφθηκε. Διότι οι άνθρωποι και οι λαοί, κι αυτοί οι γειτονικοί, δεν έμαθαν ακόμη το μυστικό της ευτυχίας και της ειρήνης που είναι η αγάπη. Εμείς οι άνθρωποι δεν θα παύσουμε να προσευχόμεθα και να κηρύττουμε και να εργαζόμεθα ν' αντικατασταθεί στο περιβάλλον μας και σ' όλο τον κόσμο η καχυποψία από την εμπιστοσύνη, ο φανατισμός και το μίσος από την αγάπη, ο πόλεμος από την ειρήνη, δια την επικράτηση της οποίας προσεύχεται αδιάκοπα η Ορθόδοξη Εκκλησία μας. Ήλθα, λοιπόν, απόψε κοντά σας,*

αγαπητοί μου αδελφοί, ως Ίμβριος προς Ιμβρίους, ως ένας από σας, ως παλαιός γνώριμός σας, ως σαρξ εκ της σαρκός σας, ως γέννημα και θρέμμα αυτού του τόπου, και , επί πλέον, με την χάρη του Θεού, και ως ο νέος Πατριάρχης σας, μετά τον ξαφνικό θάνατο του αιοδίμου Πατριάρχου Δημητρίου του Σεμνού, ο οποίος έφυγε από εδώ ακριβώς για να ανέβει στον Οικουμενικό Θρόνο κατά την ανεξιχνίαστη βουλή του Θεού...

Έρχομαι για πρώτη φορά κοντά σας ως Πατριάρχης και αντιλαμβάνεσθε εύκολα την συγκίνησή μου και την χαρά μου και την αγάπη μου για όλους εσάς και την ευγνωμοσύνη μου την απέραντη στο Θεό γιατί βρίσκω εδώ τον πατέρα μου, έχοντας και την μητέρα μου εν τη ζωή κοντά μου στην Πόλι, που βρίσκω εδώ τον αγαπητό εν Χριστώ αδελφό και ποιμενάρχη σας στοργικό να με υποδέχεται με τους Ιερείς του, και με λόγια που ξεχειλίζουν από αγάπη για το πρόσωπό μου και από σεβασμό και τιμή για το αξίωμά μου...

Μιμνήσκομαι μετά συγκινήσεως του αιμνήστου Γέροντός μου, των συγγενών και των διδασκάλων μου και όλων των προαπελθόντων πατέρων και αδελφών μας, οι οποίοι είτε αναπαύονται εδώ στην αγκαλιά της πατρώας γης είτε δεν είχαν αυτό το προνόμιο και φιλοξενούνται σε γη μητρική.

Απευθύνω από τον πρώτο αρχιερατικό θρόνο της Ίμβρου χαιρετισμό από την πατρίδα και πατριαρχική ευλογία και ευχή στους σκορπισμένους στα τέσσερα πέρατα της γης Ιμβρίους και Τενεδίους μαζί με το μήνυμα ότι η Πατρίδα τους περιμένει. Δεν τους έχει ξεγράψει. Δεν τους έχει λησμονήσει. Γνωρίζω εκ πείρας ότι κι εκείνοι ονειρεύονται να επιστρέψουν για λίγο ή για πάντα. Ας έλθουν. Όσες περιπέτειες κι αν πέρασε η πατρίδα είναι πάντα όμορφη για μας τους Ιμβρίους, πάντα ελκυστική, πάντα τρυφερή και γλυκειά και στοργική, έτοιμη να μας υποδεχθεί και να μας σφίξει στην αγκαλιά της. Τώρα που η Ίμβρος έπαυσε να είναι στρατιωτική ζώνη... ελπίζουμε και ευχόμεθα να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες για να έρχονται πιο άνετα τα ξενητεμένα παιδιά της και να την ανακαλύψουν και άλλοι πολλοί, για να απολαύσουν τον γαλάζιο ουρανό της, την ολοκάθαρη θάλασσά της, τα όμορφα δειλινά της, την μαγευτική γαλήνη της.

Η δημοκρατική κυβέρνησή μας ... είμαι βέβαιος ότι θα λάβει και άλλα μέτρα για να ξαναβρεί το νησί κάτι από το παλιό χρώμα του, για να παύσει να είναι «ένα κουβάρι θλίψι», και, όπως συνεχίζει ο ίδιος Τούρκος δημοσιογράφος, για να ξαναρχίσουν τα τραγούδια, για να ξαναφυτρώσει το πράσινο, για να ξαναβρεί το κρασί την γεύση του, για να ξαναθυμηθούμε να γελούμε.

Για να ξαναζωντανέψουν τα πανέμορφα σπίτια μας, που δημιουργούσαν ένα πανηγύρι χρωμάτων με τα στολισμένα στις αυλές και στα παράθυρά τους λουλούδια... Χαιρετισμό και ευχή από την πατρίδα, της οποίας «ουδέν γλύκιον» στέλνω και σε όλα τα ανά τον κόσμο Σωματεία των Ιμβρίων και Τενεδίων, που προσπαθούν να κρατήσουν ζωντανές τις μνήμες και τις παραδόσεις των νησιών μας, ζωντανό και τον σύνδεσμο των ξενητεμένων τέκνων τους μεταξύ τους και με τον τόπο που τα γέννησε αυτά τα ίδια ή τους γονείς τους».

Ήταν 29 Αυγούστου 1992 όταν ο Παναγιώτατος συνεκάλεσε για πρώτη φορά την εν ενεργεία Ιεραρχία του Οικουμενικού Θρόνου που ποιμαίνει τις Ιερές Μητροπόλεις του Πατριαρχείου ανά την υφήλιο μεταξύ των οποίων και τους Μητροπολίτες των Νέων Χωρών, που ανήκουν στην δικαιοδοσία του Οικουμενικού Πατριαρχείου σύμφωνα με την Πατριαρχική και Συνοδική Πράξη του 1928. Στην πρώτη εκείνη Σύναξη μεταξύ άλλων ανέφερε: «...*χαιρετίζουμε μετά πάσης αδελφικής αγάπης και τιμής την παρουσία στο Ιερό Κέντρο μας των τε εγκρατών επαρχίας και ποιμνίου Ιεραρχών και των από άλλων επιτελικών θέσεων διακονούντων την Εκκλησία, ιδιαιτέρως δε των εκ των Νέων Χωρών προσελθόντων αδελφών Μητροπολιτών Αλεξανδρουπόλεως κυρίου Ανθίμου, Ιωαννίνων κυρίου Θεοκλήτου και Γρεβενών κυρίου Σεργίου, στο πρόσωπο των οποίων αδελφικώς ασπασζόμεθα όλη την Ιεραρχία μας στις Μητροπόλεις των Νέων Χωρών τις οποίες προτιθέμεθα να επισκεφθούμε Θεού ευδοκούντος...*»

Ιδιαίτερα συγκινητική ομιλία εξεφώνησε ο Παναγιώτατος, κατά τα Χριστούγεννα του 1992, προς τους νέους της Ομογένειας στην Κωνσταντινούπολη, όπου ανέφερε: «... *Αγαπητοί μου νέοι, θέλησα να σας προσκαλέσω στις αυλές της Μητέρας Εκκλησίας σας, για να σας μιλήσω για την αγάπη της για σας τους νέους, ή καλύτερα, να σας δείξω αυτή την αγάπη της για σας και το ενδιαφέρον της για την προκοπή σας, για την ανοδική σας πορεία. Να σας μιλήσω για τις ελπίδες και τις προσδοκίες που έχουμε για σας τους νέους. Και σας ευχαριστώ που ανταποκριθήκατε και ήλθατε. Αυτό το στοργικό ενδιαφέρον της Εκκλησίας για την πρόοδό σας, για τα προβλήματά σας, είναι εύλογο, αυτονόητο, δικαιολογημένο. Διότι εσείς, αγαπητά μου παιδιά, δεν είσθε κάτι έξω από την Εκκλησία, κάτι ξένο προς την Εκκλησία, αλλά αντίθετα είσθε το πιο αγαπημένο και εκλεκτό κομμάτι του ποιμνίου της Εκκλησίας μας, διότι σ' εσάς εναποθέτουμε τις ελπίδες μας για την βελτίωση του κόσμου... οι νέοι είναι πραγματικά ο κόσμος του κόσμου, δηλαδή το κόσμημα του κόσμου, δηλαδή το στολίδι του κόσμου. Έτσι σας βλέπουμε κι εμείς εσάς τους νέους της εδώ φιλότιμης Ομογένειάς μας... Μαζί σας και στο πλευρό σας είμαστε όχι μόνον εμείς οι σημερινοί, αλλά και εκείνοι που θα μας ακολουθήσουν. Η Ρωμηοσύνη της Πόλεως είναι μια αδιάκοπη συνέχεια, ένα αδιάσπαστο σύνολο,*

το χθες, το σήμερα, το αύριο. Οι γενεές διαδέχονται η μια την άλλη, τα ήθη και τα έθιμά μας συνεχίζονται, εσείς οι νέοι συνεχίζετε την ιστορία μας και τον υπέροχο πολιτισμό μας. Γι' αυτό σας αγαπάμε και γι' αυτό σας χρειαζόμαστε. Χωρίς εσάς δεν έχουμε συνέχεια και δεν έχουμε μέλλον...»

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος αδιαλείπτως κηρύττει την ελευθερία της Αληθείας της Ορθόδοξου Εκκλησίας τονίζοντας με έμφαση: *«Ουδέποτε η Ορθόδοξη Εκκλησία διεκδίκησε δι' εαυτήν την άμεση ανάμιξη της στις διεθνείς εξελίξεις. Ακόμη και αν της προσφερόταν η δυνατότητα, δεν θα την αποδεχόταν, διότι η αποστολή της δεν είναι να επεμβαίνει στη ρύθμιση των εγκοσμίων πολιτικών πραγμάτων. Η Ορθόδοξη Εκκλησία και δια του Οικουμενικού Πατριαρχείου και δια των κατά τόπους Ορθοδόξων Εκκλησιών μαρτυρεί την εν Χριστώ αλήθεια, και όσοι την αποδέχονται επηρεάζουν αναλόγως τις αποφάσεις τους για την ζωή τους, η οποία εμμέσως μεταμορφώνει τον κόσμο, αλλά όχι δια μέσων πολιτικών. Αυτό το μήνυμά της η Ορθόδοξη Εκκλησία δεν εμποδίζεται υφ' οιασδήποτε συνθήκες να το κηρύσσει, διότι ο λόγος του Θεού δεν δένεται, η πνευματική της ελευθερία δεν περιορίζεται. Η πνευματική ελευθερία του Οικουμενιού Πατριαρχείου δεν περιορίζεται από τίποτα και από κανένα...»*

Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος, ένθερμος πολέμιος του εθνικιστικού φανατισμού και του θρησκευτικού φονταμενταμελισμού, παντού και πάντοτε, διακηρύττει: *«...καταδικάζουμε κάθε εθνικιστικό φανατισμό, που μπορεί να οδηγήσει σε διαίρεση και μίσος μεταξύ των ανθρώπων, σε αλλοίωση ή αφανισμό των πολιτισμικών και θρησκευτικών ιδιαιτεροτήτων άλλων λαών της Γης και στην καταπάτηση του ιερού δικαιώματος της ελευθερίας και αξιοπρεπείας του ανθρωπίνου προσώπου και των εκασταχού μειονοτήτων».*

Ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος είναι ο Πατριάρχης του Γένους και δεν «δένει τον λόγο» του όταν πρέπει να αντιδράσει και να διαμαρτυρηθεί ως γνήσιος Ρωμηός. Τούτο έπραξε όταν η τουρκική πολιτεία είχε αποφασίσει να διοργανώσει κοσμική εορταστική εκδήλωση στον Ιερό Ναό της Αγίας Ειρήνης Κωνσταντινουπόλεως εν όψει της εισόδου της νέας χιλιετίας. Ο Πατριάρχης προέβη σε έντονο διάβημα προς τον υπουργό Πολιτισμού της Τουρκίας κ. Ιστεμινάχ Ταλάι, ο οποίος ακύρωσε την όλη εκδήλωση. Σε επιστολή του ο Οικουμενικός Πατριάρχης προς τον Τούρκο υπουργό εξέφραζε την θλίψη του και την έντονη διαμαρτυρία του κατά των σχεδίων για πραγματοποίηση Πρωτοχρονιάτικου πάρτι στο ναό της Αγίας Ειρήνης, ένα ναό που χρονολογείται από τον 4^ο αιώνα μ.Χ. και λειτουργεί πλέον ως μουσείο. Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος ανέφερε : *« ότι δεν περι-*

μενε ποτέ ότι θα έδειχναν τέτοια ασέβεια σε έναν από τους παλαιότερους τόπους λατρείας του χριστιανισμού και σημείωνε χαρακτηριστικά ότι θα πρέπει να αναλογιστεί κανείς την αντίδραση των μουσουλμάνων σε περίπτωση που ένας ισλαμικός τόπος λατρείας χρησιμοποιούνταν για παρόμοια εκδήλωση».

Σε όσους μάλιστα ως «σύγχρονες Κασσάνδρες», κληρικοί και λαϊκοί, οι πλείστοι δυστυχώς εξ Ελλάδος, προβλέπουν το τέλος του Πατριαρχείου και της Ομογένειας, ο Πατριάρχης απαντά αποστομωτικά: *«...Δεν απεκόψαμεν, δεν εκάμφθημεν, δεν απηλπίσθημεν, δεν εσκέφθημεν ουδέ πόρρωθεν να εγκαταλείψωμεν τας Θερμοπόλας μας... Δεν προτιθέμεθα να αφήσωμεν ουδέ κατ' ελάχιστον τας ιδιοτροπίας της ιστορίας να μας αφανίσουν εις το τέλος... Αυτή είναι η επίγειος πατρίς μας. Εδώ έχομεν τας ρίζας μας, εδώ είναι η ιστορία μας, εδώ είναι οι τάφοι και τα ιερά οστά των πατέρων μας, εδώ είναι η καρδιά μας και εδώ θα μείνωμεν... Είμεθα ολίγοι, αλλά ταυτοχρόνως και πολλοί. Ο μαρτυρικός Οικουμενικός Θρόνος έχει πολλά τέκνα ανά πάσαν την υφήλιον. Είμεθα αδύναμοι, αλλά ταυτοχρόνως και ισχυροί εν τω δικαίω μας και εν τη ισχύϊ την οποίαν μας διαψιλεύει εξ ουρανού ο Θεός της δικαιοσύνης. Είμεθα πτωχοί αλλά και πλούσιοι εις αξιοπρέπειαν, εις πίστιν, εις ευσέβειαν, εις ελπίδα, εις αγάπην, εις υπομονήν, εις εγκαρτέρησιν και θείαν συναντίληψιν. Είμεθα πλήρως παραδεδομένοι εις την αγάπην και την πρόνοιαν του Θεού...»* (15/12/2010).

Ο Πατριάρχης Βαρθολομαίος είναι μέσα στον κόσμο και κοντά στον άνθρωπο. Καταφέρνει όμως να βρίσκεται μακριά από τα ανθρώπινα. Είναι μέσα στην κοινωνία. Αφουγκράζεται τον παλμό της. Ξεφεύγει όμως από την ματαιότητα και την φθορά της. Παρατηρώντας τον κανείς να κινείται, να εργάζεται, να γράφει, να ομιλεί, να διαβάζει, διακρίνει μια χάρη, μια πλούσια ευλογία. Νομίζεις ότι στα πόδια του μπλέκεται ο Θεός. Ο Θεός προπορεύεται και ο Πατριάρχης ακολουθεί. Άλλοτε πάλι ο Πατριάρχης προπορεύεται ως δεύτερος Πρόδρομος και κηρύττει Ιησού Χριστό και ο Θεός ακολουθεί...

Για να καταλάβουμε τι σημαίνει Πατριάρχης Βαρθολομαίος πρέπει οπωσδήποτε να τον γνωρίσουμε. Για να τον γνωρίσουμε όμως, πρέπει απαραίτητα να τον αναζητήσουμε. Για να τον αναζητήσουμε, χρειάζεται να τον αγαπήσουμε. Όλων αυτών προηγείται η αγάπη, έπεται η γνώση, ακολουθεί η αναζήτηση και ως επισφράγισμα φθάνει η εύρεσή τους, που δίδει χαρά. Τελικώς, ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος ως Γενάρχης και Πρωτόθρονος Πρωθιεράρχης της ανά την υφήλιον κατ' Ανατολάς Ορθοδόξου Εκκλησίας συνιστά *«αγιοπνευματικόν εγκώμιον»* Ορθοδοξίας και Ρωμαιοσύνης.

